

سیاستها و ضوابط ارتقاء مشارکت خیرین و واقفین در پیشرفت حوزه علم و فناوری (مصوب جلسه ۸۸ مورخ ۱۴/۱۰/۱۳۹۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

در راستای تحقق بند ۵ - ۷ سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و اقدام ملی ۴ از راهبرد کلان ۱ و اقدام ملی ۷ از راهبرد کلان ۶ نقشه جامع علمی کشور، و به استناد بندهای «ب» و «ج» از بخش اول فصل پنجم نقشه جامع علمی کشور و بر اساس بند ۴ از ماده سوم آیین نامه ستاد مربوطه، مصوب «سیاست ها و ضوابط ارتقاء مشارکت خیرین و واقفین در پیشرفت حوزه علم و فناوری» که در جلسات ۸۶، ۸۷ و ۸۸ شورای ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور به تصویب رسیده است، جهت اجرا ابلاغ می شود.

ماده (۱) تعاریف و اختصارات

واحد (واحد علمی و فناوری): واحدهای مختلف دولتی و غیردولتی در حوزه علم و فناوری شامل دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، بیمارستان های آموزشی، پژوهشگاه ها و پژوهشکده ها، پارک های علم و فناوری و مراکز رشد فناوری، مدارس علمیه و مدارس آموزش و پرورش.

دستگاه اجرایی: وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت های دولتی و همچنین کلیه نهادها و دستگاه هایی که شمول این مصوبه بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است.

حامی: افراد حقیقی و حقوقی که با اهداء کمک یا وقف، قصد حمایت از حوزه علم و فناوری را دارند.

بنیاد حامی: نهاد حقوقی غیردولتی؛ متشکل از نمایندگان واحد، کارکنان، دانش آموختگان و حامیان علاقه مند که مأموریت آن حمایت از یک واحد علمی و فناوری خاص یا یک موضوع خاص، مانند حمایت از دانشجویان از طریق منابع امور خیر و وقف است.

مجمع هماهنگ کننده: نهاد حقوقی غیردولتی؛ متشکل از نمایندگان بنیادهای حامی، دستگاه های اجرایی و تشکل های مردمی مرتبط که مأموریت آن حمایت از یک یا چند زیرحوزه علم و فناوری از طریق منابع وقف و امور خیر است و با بنیادهای حامی همگن موجود در آن زیرحوزه تعامل مستمر و نزدیک دارد.

زیرحوزه علم و فناوری: زیر مجموعه ای از حوزه علم و فناوری بر حسب حوزه های اجرایی یا مناطق جغرافیایی یا حوزه های تخصصی علوم یا موضوعات خاص.

مصادیق امور خیر و وقف در حوزه علم و فناوری: تعدادی از این مصادیق عبارتند از راه اندازی و تجهیز مراکز آموزشی، پژوهشی و رفاهی، حمایت از پژوهش، توسعه و تجاری سازی فناوری، حمایت از کارآفرینی دانشگاهی، حمایت از دانشجویان و طلاب واجد شرایط، گسترش فعالیت های مذهبی و تسهیل ازدواج های دانشجویی، خدمات و مشاوره های علمی و تخصصی، فعالیت های داوطلبانه اساتید، دانشجویان و طلاب در آموزش، پژوهش و توسعه فناوری، اهداء حق مالکیت فکری، وصیت در ارث (از جمله انفاق ثلث ارث) و اهداء کتابخانه.

ماده (۲) بنیادهای حامی توسط هر یک از واحدهای علمی و فناوری با وظایف زیر گسترش یابد :

1- 2-شناسایی و اولویت بندی فرصت های وقف و امور خیر مرتبط با واحد با تمرکز بر احیاء موقوفات و تبرعات موجود و ایجاد بستر مناسب برای اطلاع رسانی آنها.

2- 2-شناسایی حامیان و تعامل با آنان هدف ارائه مشاوره در بهره برداری بهینه از مصادیق امور خیر و وقف حوزه علم و فناوری و ارائه تسهیلات لازم به منظور طی فرآیندهای اداری و قانونی و تمهیدات شرعی و حقوقی.

3- 2-توسعه ساز و کارهای جذب و جمعیت کمک های خرد (تامین مالی جمعی) حامیان واحد با تأکید بر انتشار اوراق وقف و امور خیر و جذب کمک های فارق التحصیلان و ایجاد صندوق نیکوکاری به منظور سرمایه گذاری کمک های اهدائی در فعالیت های اقتصادی متناسب با شأن واحد.

4- 2-توسعه شیوه های مشارکت های غیر مالی با تأکید بر ارائه خدمات و مشاوره های علمی و تخصصی، اهداء حق مالکیت فکری و ترویج سنت های پسندیده در میان جامعه مرتبط با واحد به ویژه اهداء کتابخانه و وصیت در ارث.

5- 2-تجلیل از حامیان، اعتمادافزایی در میان حامیان و نظارت بر رعایت تعهدات واحدها، حراست از نیات حامی و عدم تغییر نام موقوفات و تبرعات حتی در صورت تغییرات مدیریتی، و ارائه گزارش های منظم و مستمر به حامیان.

6- 2-پیگیری جذب تسهیلات و حمایت های دولتی در حوزه وقف و امور خیر، به ویژه مشارکت در هزینه ها، اهداء زمین، معافیت های مالیاتی و عوارض و نیز پیگیری انعقاد و اجرایی سازی تفاهم نامه های مرتبط با وقف و امور خیر در واحد، با سازمان اوقاف و مجامع هماهنگ کننده.

ماده ۳) گسترش و حمایت از مجامع هماهنگ کننده در حوزه های علم و فناوری با مأموریت های زیر صورت پذیرد :

1- 3-گسترش بنیادهای حامی مرتبط با واحدهای علمی و فناوری با تأکید بر گسترش رایزنی ها و ایجاد شعب.

2- 3-نظارت و ارزیابی عملکرد بنیادهای حامی مرتبط و همچنین طراحی نظام انگیزشی و ارائه مشاوره و آموزش های ویژه نیروی انسانی.

3- 3-شبکه سازی بنیادهای حامی مرتبط، با تأکید بر اولویت ها، ایجاد بسترهای همکاری و یادگیری، بسترهای اطلاعاتی و انتقال تجربیات، و تدوین و ترویج الگوهای موفق میان آنها.

4- 3-پیگیری امور بنیادهای حامی در تعامل با نهادهای حاکمیتی و نهادهای بین المللی.

ماده ۴) اقدامات زیر توسط سازمان اوقاف و امور خیریه انجام شود :

1- 4-تدوین سند راهبردی سازمان اوقاف و امور خیریه در حوزه علم و فناوری

2- 4-تهیه اطلس موقوفات و نیات وقف مرتبط با حوزه علم و فناوری

3-4 توسعه و ترویج زیرساخت های حقوقی و قانونی لازم در جهت تنوع بخشی به مشارکت های وقف و امور خیر (مانند حبس، هبه، نذر) در حوزه علوم و فناوری

4-4 احیاء و بهره برداری بهینه از موقوفات و مؤسسات خیریه مرتبط با حوزه علم و فناوری.

تبصره ۱ - سایر دستگاه های اجرایی موظف به همکاری با سازمان اوقاف و امور خیریه می باشند.

ماده ۵ (روش های مشارکت دستگاه های اجرایی و آستان های مقدسه در پروژه های وقف و امور خیر در حوزه علم و فناوری، ارتقاء یافته و متنوع گردد.

ماده ۶) انگیزه مشارکت واقفین و خیرین در وقف و امور خیر حوزه علم و فناوری با تأکید بر امور زیر افزایش یابد :

1- 6 گسترش تسهیلات مالیاتی به ویژه اعتبارات مالیاتی به منظور پذیرش کمک های اهدائی واقفین و خیرین در حوزه علم و فناوری به عنوان بخشی از مالیات آنان و نیز اعطای معافیت از مالیات و عوارض به پروژه های وقفی و امور خیر در حوزه علم و فناوری.

2- 6 عضویت واقفین و خیرین در هیأت امنای واحد .

3- 6 تشویق و ترغیب ایرانیان خارج از کشور و سایر علاقه مندان از جمله نخبگان جهان اسلام، جهت مشارکت در وقف و امور خیر مرتبط با حوزه علم و فناوری با تأکید بر بهره مندی از ظرفیت ریزنان علمی و فناوری، نمایندگی های جمهوری اسلامی در کشورهای خارجی و رسانه های برون مرزی.

ماده ۷) فرهنگ عمومی و گفتمان سازی وقف و امور خیر در حوزه علم و فناوری با تأکید بر امور زیر ارتقاء یابد :

1- 7 معرفی و تجلیل از خیرین و واقفین برجسته و اثرات ماندگار آنان با استفاده از فعالیت های رسانه ای، تبلیغات دینی و اعطاء نشان های ملی.

2- 7 ارتقاء فرهنگ وقف و امور خیر میان دانش آموزان، دانشجویان و طلاب، با تأکید بر تهیه متون درسی و فعالیت های فرهنگی مناسب در مدارس و دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و حوزه های علمیه و فضاهای رسانه ای به ویژه صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۸) کمیسیون ویژه راهبری امور خیرین و واقفین حوزه علم و فناوری با مأموریت هماهنگی، اجرایی سازی سیاست ها و ضوابط و نظارت بر آن متشکل از اعضای زیر تشکیل شود :

1. رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه (رئیس کمیسیون)

2. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا نماینده تام الاختیار ایشان

3. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا نماینده تام الاختیار ایشان

4.وزیر آموزش و پرورش یا نماینده تام الاختیار ایشان

5.نماینده تام الاختیار ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور

6.رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها یا نماینده تام الاختیار ایشان

7.معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری یا نماینده تام الاختیار ایشان

8.رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران یا نماینده تام الاختیار ایشان

9.نماینده تام الاختیار شورای عالی حوزه های علمیه

10.نماینده کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی

11.پنج نفر از خیرین، واقفین و رؤسای بنیادهای حامی و مجامع هماهنگ کننده به انتخاب کمیسیون و حکم رئیس کمیسیون

تبصره ۱ - دبیرخانه کمیسیون ویژه به صورت مستقل، در سازمان اوقاف و امور خیریه مستقر خواهد شد .

تبصره ۲ - دبیرخانه، موظف است پس از تصویب این سیاست ها و ضوابط، تقسیم کار مربوطه و دستورالعمل های اجرایی هر بند از سیاست ها و ضوابط، و آیین نامه اجرایی فعالیت کمیسیون ویژه را تدوین و برای تصویب به آن کمیسیون ارائه نماید.

تبصره ۳ - دبیرخانه موظف است آخرین وضعیت اجرای این سیاست ها و ضوابط را هر شش ماه به کمیسیون ویژه گزارش نماید. کمیسیون ویژه نیز موظف است آخرین وضعیت اجرای این سیاست ها و ضوابط را به صورت سالیانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی گزارش نماید.

ماده ۹) این مصوبه، شامل ۹ ماده و ۴ تبصره در جلسه ۸۸ مورخ ۱۴/ ۱۰/ ۱۳۹۵ شورای ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور به تصویب رسید.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی و رئیس ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور دکتر محمدرضا مخبر دزفولی